

Het Ruisen Van De Wind

Lesley Hilton

© 2015 Lesley Hilton

Alle rechten voorbehouden

ISBN 978 94021 32397

Van dezelfde schrijver:

Brothers

Voor Altijd

Inhoud

Oma	5
Jong Talent	13
Het Televisieoptreden	21
Verkering	33
De Wijde Wereld In	39
Uit Werken Gaan	45
De Gordel van Smaragd	61
Het Weerzien	75
Toetie	95
Leo	109
Het Hoge Noorden	117
De Beproeving	133
De Keerzijde	161

Oma

Dinnie Denker en Jetje Mees hadden elkaar op school leren kennen. Ze zaten op de HBS en waren beiden achttien jaar oud. Dinnie was mooi, had ravenzwart haar dat over haar schouder viel, een glanzend bruine huid en een slank figuur. Jetje had een alledaags gezicht, was klein van stuk en wat aan de mollige kant. Ze had een lichte huid en golvend bruin haar. Dinnie en Jetje spraken vaak met elkaar. Jetje over Indië, waar ze net als Dinnie werd geboren, terwijl Dinnie over haar oma sprak, want oma kon altijd zo mooi vertellen, over vroeger, het grote huis en de goedlachse bedienden. En als ze eenmaal aan het vertellen was, was er geen ophouden aan.

‘Ik wil graag nog eens naar Indonesië toe,’ zei Jetje op een keer tijdens een middagpauze. ‘Zullen we samen gaan?’

‘Dat lijkt me een goed idee, maar we moeten eerst examen doen en dan geld verdienen, want zo’n grote reis kost heel veel geld.’

Jetje knikte instemmend. En terwijl ze over Indonesië sprak, dacht Dinnie aan het verleden. Ze was amper zeven jaar oud toen het gezin de lange reis naar Nederland maakte. Dinnie wist zich het huis in Bandung te herinneren. Ze had er met heel veel plezier gewoond. Ze klom vaak in de boomhut met haar vriendinnetje die haar vader voor hen in de grote boom voor het huis had gebouwd. Maar toen ze in Nederland waren

aangekomen veranderde haar hele wereld. Het was er koud en de winter duurde lang, de zomers kort. Ze verlangde naar de zon, het warme klimaat. Maar er was geen weg terug. Ze moest naar de christelijke school, waar de meester de kinderen over naastenliefde vertelde. Dinne werd er vaak gepest, pesterijen waar de meester niets vanaf wist. Ondanks het getreiter probeerde Dinnie goede cijfers te behalen, maar alleen in Bijbelgeschiedenis kreeg ze een negen. Ook in handwerken was ze erg goed. Voor rekenen kreeg ze slechts een zes, taal een zeven. Dat kwam omdat ze voortdurend moest opletten dat die etters van kinderen niet stiekem aan haar haren trokken. Ze vond het een verschrikkelijke school. Op zulke momenten dacht ze vaak aan Indonesië, het land waar ze geboren was, maar dat niet haar vaderland was. Natuurlijk vertelde ze thuis niets over de pesterijen en hield het jaren vol, tot ze in de zesde klas er genoeg van kreeg.

‘Mam,’ zei ze op een dag tegen haar moeder, toen ze weer eens zo gepest werd. ‘Ik wil naar een andere school.’

‘Maar kind, het is toch een goeie school?’

‘Nee. Ik wil daar niet meer naartoe,’ zei ze bokkig.

‘Over een paar maandjes ga je van school. Dan ga je naar de HBS. Ik wil dat je later goed terecht komt.’

‘Is het een Christelijk school?’

‘Nee.’

‘Moet ik dan nog een paar maanden op die school blijven?’

‘Ja. Als je klasgenootjes lelijk tegen je doen, sla dan

terug. Scheld ze desnoods maar uit.'

Als ze aan die tijd terugdacht, liep er een rilling over haar rug. Waarom waren die kinderen toch zo gemeen, vroeg ze zich vaak af. Ze kwamen uit de arbeidersklasse, of lage middenstand, terwijl zij in een huis met bedienden had gewoond. Dan dacht ze aan vroeger, toen het leven nog goed was. Ze stond dan al om half zeven op en liep met de kinderen uit de straat wel een half uur voor ze de school bereikte. Om 13.00 uur gingen ze weer naar huis, aten een boterham met pindakaas en rusten een uurtje voor ze de straat weer opgingen om te spelen. De jongens gingen dan uitvissen en regen de gevangen vis door een stokje om het vervolgens boven een vuurtje te houden en aten het dan op. 's Avonds vingen ze vuurvliegjes, want om zeven uur viel de duisternis in en konden ze de vliegjes in het duister zien glimmen. Dinnie stopte de insecten in een lege pinda-pot. Helaas gingen ze dood, want vuurvliegjes hadden net als mensen zuurstof nodig. Met haar vriendinnetje ving ze kikkerdril, in de sloot voor het huis. Ook deze beesten stopte ze in een grote pot in de hoop dat het echte kikkers zouden worden, maar ook deze dieren overleefden het niet. Dan maar rupsen vangen, die werden toch vlinders? Ook zij gingen helaas dood.

Op een dag zei haar vader dat ze het land uit moesten en Opa en Oma Denker gingen mee.

Ze had haar vader met grote ogen aangekeken en hem gevraagd: 'Waarom?'

Ze wilde helemaal niet gaan, ze wilde blijven.

'Acht kind. Ze maken er maar een potje van.

Indonesië wil het eiland Nieuw Guinea in handen hebben, maar Nederland weigert het op te geven. Daarom moeten wij nu weg.'

Voor ze naar Nederland vertrokken marcheerden er duizenden Indonesische soldaten door de straten. Dinnie werd vreselijk bang. Om die mannen met lange geweren door de straten te zien lopen vond ze beangstigend. Ze verstopte zich dan onder het bed, want misschien kwamen ze haar wel halen. Gelukkig gebeurde dat niet. Een paar maanden later vertrok het gezin met de boot naar Nederland. De reis duurde drie weken lang. In de Golf van Biskaje werd het schip heen en weer geslingerd. Er heerste een vreselijke storm. Dinnie werd zeeziek en gaf over. Iedereen aan boord dacht dat het schip zou zinken. Toch bereikte de boot de haven van Rotterdam. Ze haalden allen opgelucht adem en namen de trein naar Den Haag. Toen Dinnie uit het raampje keek, zag ze de witte wereld om zich heen. Hoewel het lente was, lag er nog veel sneeuw. Het was een mooi gezicht, maar het was ook erg koud. Van het Leger Des Heils kreeg het gezin kleding aangeboden. Dinnie kreeg een donkerblauwe, houtje-touwtjes jas, een donkerblauwe trainingsbroek en een veelte grote trui. Omdat ze de kou niet gewend was, werd ze vreselijk ziek en kreeg kinkhoest, een ernstige ziekte waaraan ze net niet dood ging.

Ze herinnerde zich nog de vele contractpensions. Het eten was er slecht. Er zaten zelfs rupsen in de bloemkool die ook nog te gaar gekookt was. De nasi goreng zag er zo onsmakelijk uit dat niemand het durfde te eten. Om toch wat eten in hun maag te hebben ging Opa Denker naar de friettent om hoek, en kwam even later thuis met

grote zakken friet. En wanneer ze van school thuis kwam vertelde Oma Denker haar over vroeger, onder het genot van een kopje thee. Er was in een van de pensions geen douche, vertelde ze in geuren en kleuren. 'In een teil met water moest je staan en je dan met een washandje wassen. Wel erg hoor, maar ach, zo ging dat nu eenmaal. Een half jaar later kwamen we in een ander pension terecht. Daar moest ik met je moeder en jou op een kamer slapen. En Opa Denker sliep met je drie ooms en je kleine broertje in een bed.' Dat laatste was waarschijnlijk niet waar, want verzinnen komt oma ook heel goed. 'Er was in dit pension wel een douche, in de kelder, maar daar had iemand zich in de oorlog verhangen. Als ik een douche nam maakte ik veel lawaai. Dan kwam de geest van die man daar niet rondspoken, dacht ik. Gelukkig kregen we na twee jaar een huis in Voorburg aangeboden. Ja, we hadden echt geluk, want in dat pension was een gezin met veel kinderen, dat na drie jaar nog steeds geen huis had gekregen. Zowel de vader als de moeder had tijdens de oorlog in het jappenkamp gezeten. Die vader was door de oorlog gek geworden, weet je. Wel zielig voor die kinderen, hoor. Ze hebben denk ik erg veel ellende meegemaakt. In Nederland maakten ze in die tijd ook een oorlog mee. De joden werden vergast. Er was een joods meisje, Anne Frank heet ze geloof ik, die dagboeken schreef. Dat meisje hebben ze later op een voetstuk gezet, hoewel het een Nederlandse man was die het gezin had verraden. Wel raar hoor, maar ja, zo gaat het in het leven.'

Oma Denker zuchtte diep, en ging toen verder met vertellen. 'Weetje, dat huis in Voorburg was best wel goed. Alleen hadden we geen bedienden. Dus vroeg ik je

moeder de boodschappen voor mij te doen en voor mij te strijken. Stofzuigen deed ze ook. Ik stofte het huis en kookte het eten. Rijst. Geen aardappelen, daar hield je opa niet van. Opa was in Indië ingenieur en werkte voor een groot bureau. Maar hier ging hij naar Schiphol en maakte daar de vliegtuigen schoon. Belachelijk. Maar ja, diploma's van daar gelden hier niet. Toch mogen wij niet klagen, want we hebben een dak boven ons hoofd en voldoende te eten. We waren zogenaamd geïntegreerd, maar thuis bleven we rijst eten en stoorden we ons niet aan onze Nederlandse burens die zeiden dat het eten stonk. Ach, het is allemaal zo lang geleden. Je moeder trouwde met de vriend van je oom. Hij kwam uit een gegoede familie en had gestudeerd. Je vader zag er toen knap uit. Nog steeds, hoor. Maar ja, hij is wel een rokkenjager. Toch hebben je ouders het goed samen. Die mooie piano in de huiskamer heeft je vader voor je moeder gekocht.'

'Oma, hoe was Indië voor u,' vroeg Dinnie ineens. 'Ik weet nog wel dingen van vroeger, maar niet veel. Over Bandung weet ik dat we daar bedienden hadden en een tuin met een grote boom erin.'

'Indië? O, dat was zo'n goeie tijd. Bandung is niet zo warm als Jakarta. En we hadden daar natuurlijk bedienden. Maar ja, toen kwam de oorlog. Ik kwam in het vrouwenkamp terecht.'

'Mam zat toch ook in het kamp? Waarom werden jullie daarin gestopt?'

'Omdat mijn vader een Hollander was. Mijn moeder was een mooie Javaanse met wat Duits bloed. De oorlog was een vreselijke tijd geweest. En ook voor je moeder, maar die was toen nog erg klein. Ze weet er misschien

niks meer vanaf. Toch zijn we eruit gekomen en gingen we terug naar het ouderlijk huis. Het enige dat ik aan die vreselijke oorlog heb overgehouden is dat ik altijd honger heb. Ik wil alsmaar eten. Dat is natuurlijk niet goed, want nu ben ik diabeet.'

'En waarom zijn we naar Nederland gegaan?' vroeg Dinnie weer. 'Pap zei dat het om Nieuw Guinea ging.'

Ja, dat klopt. President Soekarno wilde ons niet meer in zijn land hebben. Hij zei dat we Indonesiërs moesten worden of het land verlaten. Eigenlijk wilde de regering ons niet in Nederland hebben, weet je. Maar goed, we zijn toch gekomen. Veel mensen zijn toen naar Amerika vertrokken, omdat het daar warmer is en ze daar betere vooruitzichten hebben. Ik geef ze groot gelijk. Nederland is koud. Ik heb soms vreselijk heimwee naar vroeger. Je moet er maar eens naar toegaan, kind. Je was nog zo klein toen we naar Nederland gingen. Het is echt een heel mooi land en het is er altijd warm.'

Jong Talent

Dinnie en Jetje gingen vaak uit winkelen, op zoek naar mooie kleding. En wanneer Dinnie thuiskwam en het eten achter de rug was, speelde Ma Denker op de piano. Dinnie en haar broertje Les gingen achter haar staan en zongen uit volle borst met de muziek mee. Dinnie had een mooie, donkere stem. Zingen was haar lust en haar leven, evenals haar broertje Les, die net als zijn moeder klein van stuk was en een lichte huid had.

Op een dag, toen Ma Denker weer eens achter de piano zat en een mooi stuk muziek ten gehore gaf, zei ze tegen Dinnie: ‘Weet je wat? Ik zal je een gitaar voor je verjaardag geven. Dan kun je met je broertje een duo vormen en samen optreden.’

Dinnie begon te stralen. ‘Mam, dat zou geweldig zijn.’

‘Maar eerst examen doen,’ zei haar moeder streng. ‘En als je geslaagd bent, kun je verder studeren.’

‘Studeren? Ik wil zangeres worden.’

‘Zingen kun je niet heel je leven doen. Zie het als een hobby.’

‘Ik kan een baan gaan zoeken en ’s avonds of in de weekenden ergens gaan optreden — met oom Richard. Hij speelt toch gitaar in een band?’

Ma Denker keek bedenkelijk. ‘Wel — als je vader het goed vindt.’

‘Wanneer komt hij terug uit Indonesië?’

‘Over een week, denk ik.’

‘Dan zal ik het hem vragen.’

Een week later kwam Pa Denker bepakt en bezakt weer thuis. Pa Denker werkte voor een groot bureau en ging zo nu en dan voor de zaak naar Indonesië. Dan kon hij zijn geboorteland met eigen ogen aanschouwen, want diep in zijn hart bleef hij heimwee hebben naar de gordel van smaragd.

Na het avondeten liep hij direct naar de slaapkamer en kwam even later terug met een groot zak gedroogd vlees.

‘Ik heb dengdeng voor jullie meegenomen,’ zei hij en ging op de bank zitten. ‘Dat vinden jullie toch lekker?’

‘Jazeker. Waar heb je die gekocht?’ vroeg Ma Denker nieuwsgierig.

‘In Jakarta. In een warong.’

‘Pap,’ vroeg Dinnie, die tegenover hem in de luie stoel was gaan zitten, ‘mag ik in een bandje gaan zingen, bij oom Richard?’

‘In een bandje? Hoe kom je daar nu bij?’

‘Ik vind zingen erg leuk. Ik kan mijn eigen liedjes schrijven.’

‘Wanneer doe je examen?’

‘Over twee maanden.’

‘Zorg maar eerst dat je je diploma haalt. Dan zien we wel verder.’

Les, gezeten naast zijn vader op de bank, zei ineens: 'Ja pap, dat is harstikke leuk. Dan ga ik met Dinnie zingen.' Hij deed zijn mond open en gaf een nummer ten gehore.

'Oké. Je kunt zingen,' zei Pa Denker lachend. 'Maar eerst je school afmaken. Je bent pas vijftien. En als je klaar bent moet je verder studeren.'

'Ik wil architect worden,' zei Les. 'Of misschien ga ik wel direct werken. Vertegenwoordiger is een leuk beroep. Dam kan ik veel geld verdienen.'

'Eerst maar je school afmaken, oké?'

Dinnie deed die avond geen oog dicht. Ze was met haar gedachten met muziek bezig. Ze wilde zo graag bij oom Richard in de band zingen. En als ze flink haar best deed kwam ze misschien wel op televisie. Het zingen had ze in de kerk geleerd. Als klein meisje ging ze samen met haar moeder elke zondag naar de katholieke kerk en zong in het koor.

Zoals beloofd kreeg Dinnie een gitaar op haar verjaardag en begon ze in de woonkamer er lustig op los te tokkelen, tot ergernis van Ma Denker.

'Hou toch op met dat getokkel.'

'Neem gitaarles,' zei oma, die uit haar kamer was gekomen om haar kleinkind te horen spelen. 'Dan leer je fatsoenlijk spelen.'

Alleen wie kon haar gitaar leren spelen? Pa Denker kwam op een idee. Er woonde een jongeman in de buurt die gitaarles gaf. Pa Denker maakte nog diezelfde avond een afspraak, en met de gitaar onder de snelbinders, ging Dinnie al fietsend ernaartoe.

Karel was een aardige man en deed echt zijn best haar gitaar te leren spelen. De eerste paar noten had ze al snel onder de knie. Dinnie kreeg echter het gevoel dat Karel meer belangstelling voor haar persoon had dan haar muzikale vaardigheden. Hij stond dan heel dicht bij haar en raakte per ongeluk haar borsten aan. Bovendien stonk het er altijd naar sigarettenlucht. Na drie maanden had ze er genoeg van en besloot oom Richard te vragen haar gitaarles te geven.

‘Richard, kun je me gitaarles geven?’ vroeg ze hem toen hij weer eens langs kwam. Oom Richard was klein van stuk, knap van uiterlijk en aardig. Oom Richard was tien jaar ouder dan Dinnie, te jong om oompje tegen te zeggen.

‘Je hebt toch gitaarles?’ zei oom Richard verbaasd.

‘Ja, naar die man is meer in mij geïnteresseerd dan in lesgeven. Ik wil leren spelen, mezelf op de gitaar begeleiden en in je bandje zingen.’

‘Nou, nou, je hebt wel wat noten op je zang,’ zei hij met een brede glimlach.

Hij zweeg een ogenblik. ‘Oké. Kom morgen maar naar ons toe.’

Ma Denker mengde zich in het gesprek. ‘Dinnie, je gaat toch verder studeren? Een secretaresseopleiding bij Schoevers bijvoorbeeld. Of misschien is de hotelbranche wel wat voor je.’

Dinnie zuchtte diep. ‘Een secretaresseopleiding? Nee, alsjeblieft niet. De hotelbranche. Dat klinkt veel beter. Dan ontmoet ik vast wel interessante mensen.’

‘Als je maar verder gaat leren. Zingen is niet voor

altijd.'

'Ja Mam. Dat weet ik wel. Misschien ga ik wel met een rijke man trouwen. Dan hoef ik me geen zorgen te maken over m'n toekomst.'

Richard schaterlachte. 'Die wil een man met geld.'

'Pap verdient toch ook goed!' zei Dinnie.

'Maar hij is niet rijk,' antwoordde Richard.

'Toch wil ik later iemand trouwen die voor me kan zorgen. En me zingen kan ik er wat bij verdienen.'

Richard schudde zijn hoofd. 'Kom morgen maar eerst naar ons toe. Dan zal ik je wat grepen leren.'

De volgende avond pakte Dinnie na het eten haar gitaar, liep naar de halte en stapte even later in. Ze ging achterin zitten en begon te dagdromen. Misschien werd ze wel beroemd. Misschien ging ze veel geld verdienen. Dan kon ze wat geld opzij leggen om met Jetje een reis naar Indonesië te boeken. Nog één keer wilde ze de palmbomen zien wuiven, de rijstvelden in de Puncak met eigen ogen zien en het ruisen van de wind horen. Ook wilde ze zoenen met de mooie bruine jongens, die ze daar ongetwijfeld zou tegenkomen.

Toen ze in Delft uitstapte regende het een beetje; het was herfst en koud.

Bij het gebouw aangekomen, stapte ze in de lift en zoefde naar de tiende verdieping. Even later drukte ze op de bel en deed Richards vrouw open.

'Kom binnen,' zei ze gemaakt vriendelijk.

Loes was superslank, te slank. Toch zag ze er niet

onaantrekkelijk uit. Het zwarte haar had ze gepermanent. Het blauwe topje en spijkerbroek zaten strak om het magere lijf.

Richard zat in de woonkamer, op de bank, en had zijn kind op schoot. De kamer was groot. Aan de muur hingen geen schildrijen, wel een grote prent met een Indonesische danseres erop. Een donkerblauwe bank en twee fauteuils vulden de kamer. De eettafel en vier stoelen stonden tegen de muur, met in een hoek het dressoir.

‘Hé, Dinnie. Heb je al wat gegeten?’ vroeg Richard.

Ze kinkte, zette de gitaar naast de stoel en ging zitten.

‘Koffie?’

‘Ja, lekker.’

‘Wil je koffie voor ons zetten?’ zei Richard tegen Loes, die bij de deur stond.

Ze knikte en liep de woonkamer uit.

‘Kom naast me zitten.’

Richard plaatste de baby in de hoge kinderstoel, greep zijn gitaar en begon erop te spelen. ‘Kijk, zo druk je je vingers op de snaren. Je leert het niet een-twee-drie, maar oefening baart kunst, toch?’

Loes kwam op dat moment de kamer binnen. ‘Koffie met spekkook.’

Dinnie nam een hap van de koek. ‘Mmm — dat smaakt goed,’ zei ze, en nam nog een hap. ‘Zelf gemaakt?’

‘Nee — dat heb ik gekocht.’

Na de koffie begon Richard weer te spelen. Dinnie luisterde goed en deed hem na op haar gitaar. Erg makkelijk was het niet, maar oefening baart kunst.

Tegen tien ging Dinnie naar huis.

‘Kom vrijdag maar weer langs,’ zei Richard. ‘Dan gaan we weer oefenen.’

‘Je bent altijd welkom,’ zei Loes vriendelijk, hoewel ze niet oprecht klonk.

Elke week ging Dinnie bij Richard op bezoek en leerde gaandeweg spelen. Na heel veel oefenen kon ze eindelijk zichzelf op de gitaar begeleiden. Ze was zo trots op zichzelf dat ze het de volgende dag het aan haar moeder liet horen.

‘Mam, ik zal wat voor je zingen, met de gitaar erbij, oké?’

‘Doe maar.’

Dinnie greep haar gitaar, speelde wat akkoorden en gaf een lied ten gehore.

Na de voorstelling klapte Ma Denker uitbundig in de handen.

‘En ga je nu bij Richard in de band zingen?’

‘Ja. Aanstaaende zaterdag — met Les. We gaan in Delft optreden.’

‘Denk er om, je moet ook naar school. Hier. Ik heb wat informatie over de hotelbranche opgevraagd. Lees die maar eens. Ik zal ondertussen een afspraak met de directeur maken, oké?’

Dinnie pakte de brochure en zuchtte diep.